۱۹ آپره‌ل ۱۹۲۸ نجی ایل
19 Апрель 1928 г.

بوتون ئولکه‌لرك پروله‌تارلاری برله‌شیگز!

تك نسخه‌سی هر یرده ۳ قپك

زنگی غزیته‌سی

ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سی
مرکزی قومیته‌سینك اورغانی کندلی غزته‌سیدر
زحمتکشلره فرقه و شورا قورلوشنه عائد
یازیلاره صحیفه‌لریمز آچیقدر. چاپ
ایدیلمه‌یه‌ن مکتوبلار گیری قایتاریلمیر.

توزیعات شعبه‌سنك آدره‌سی: ایروان آبوویان نومرو ۸

«زنگی» نك آبونه قیمتلری:
بر ایللیکی ۰۰۰۰ – ۲ منات
آلتی آیلغی ۰۰۰۰ – ۱ منات
اوچ آیلغی ۶۰ قپك ۰۰۰۰
اداره‌سی: ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سی

یاشاسین ایشجی کندلی اتفاقی!

نومرو: ۳۳ (۱۳۳)

هر هفته بازار و جمعه آخشاملاری چیقیر.

اوچونجی ایل دوامی.

قواوپراسیاشرائطلرمزده‌هریرده‌همیشه‌سوسیالیزمایاوبغون کلیر (له‌نین)

شورا ارمنستان استهلاك قواوپراسیاسنك یوبله‌سی قورولتاینا سلاملار

کند تصرفاتنك قوئوپراتیفلشدیریلمه‌سی حقنده

قواوپراسیامز ایندی‌یه قدر ئوز بوتون وقتنی بازارا کتیریله‌ن کند تصرفات مالللارینك آل ویرینی قواوپراتیفلشدیرمك اوزرینه چویرمش در. قواوپراتسیامز بو باره‌ده آزایش کورمه‌میشدر.

بو کون شورالار اتفاقندا او جمله‌دن شورالار ارمنستاندا کند تصرفاتلارینك اوچدن بری کند تصرفات قواوپراتسیاسینا عضو یازیلمشلاردر. هر ایل بیگلرجه کندلیلر قواوپرتسیا مزه طرف کلیرلر.

چونکه قواوپراتسیا اونلاری خصوصی آلیش ویریشجیلریك تالا نجی الندن قورتاردیغی کبی کند تصرفاتنك یوکسلمه‌سینه‌ده امکان ویریر. بو مقصدله قواوپراتسیا شورا حکومتندن سرمایه آلارق الویریشلی شرطلرایله کندلیلره قوشارمال، اینك، کند تصرفات آلتلری آلماقدان اوتری قیصه و اوزون مدتله قره‌دی ویریر.

بوندان سوایی خام مالللاری قایرماقدان اوتری موسسه و زاوودلار آچیر. (پنیر زاوودی، پامبوق تمیزله‌ین زاوود و سائره) کند تصرفات قواوپراتیفمز کندلی مالللارینك قیمتنی آشاغی سالماغا میدان ویرمیه‌رك یوقسوللارك بویوك حصه‌سنه تصرفات یاراتماغا و اونلاری قولچوماقلارك استثمارندان قورتارماغا امکانلار یارادوب کندده اورتابابك اقتصادی حالینی محکمله‌تمکه قولچوماقلار علیهنه یوقسول ـ اورتابابلارك اتفاقنی عمله کتیریر.

بو، بویوك ایشیمزی موفقیتله ایله ری آپارماق ایچون ئولکه‌مزی اوجا ته‌خنیقا اساسلاری اوزرینه قورماق لازیمدر. بو مقصده چاتماق ایچون شورالار حکومتی ئولکه داخلنده بوتون آلتلری‌ـبویوك ماشینالار، تراقتورلاری و سائره حاضرلاماغا وار قوه‌سنی صرف ایدیر.

شبهه یوقدر که کند تصرفاتمزك ده بورادا چوق بویوك ایده‌جکلری واردر.

ایندیه قدربزفابریقالاریمزك طلب لرینه کفایت ویرمکدن اوتری (چیت به‌ز حاضرلاماق) پامبوغی خارجدن آلیردیق و ینه‌ده آلیریز. بیز ئولکه مزده پامبوقجیلیغك داها زیاده ترقی ایتمه‌سنه چالیشیر و بونادا موفق اولاجاغز. او زمان فابریقالاریمزك احتیاجنی ئودویه بیلیریك. اودر که پامبوقجیلغمزی ماشینالار و فنك تازه اصوللارینا گوره تشکیل ایتمه‌لییك.

بونی اویله تشکیل ایتمك لازیمدر که یوقسول کندلیلر قولچوماق طرفندن استثمار اولونمایوب اوز توپراغنی اوزی قوللیقتو اصولیله اکمه‌سنه و بوتون مداخلك فائده‌سنی اوزی کوتورمه‌سنه انجام چکمه‌لیدر.

بونك ایچون کند تصرفات قواوپراتسیامزك قاباغندا کوریله‌جك بر چوق مسئله‌لر داها چیقیر. کند تصرفاتنی ماشینالاشدیرماق تاخیل، سوت تصرفاتی، مالدارلیق و کند تصرفاتنك بوتون دیگر شعبه‌لرینی تملی اساسلارلا ثمره‌لشدیرمکه چالیشمالیدر.

تجربه‌بزه کوسترمشدر که ماشینا واسطه‌سیله اکیلن توپراقدان آرتیق محصول قالدیرماق اولار. لاکین ماشینایی آلماق اونی ایشلتمك یوقسوللارك تك‌ـتکلکده ایشی دکلدر.

کندلیمزك یوزده دوقسان‌بشی اورتاباب و یوقسوللار اولوب شورا حکومتی‌ده اونلارك تصرفاتلارینك ترقی ایتمه‌سنه جوربه‌جور واسطه‌لرله کومکلیك ایدیر. بونلارك تصرفاتلارینده لازیم اولایله‌جك بوتون ماشینالاری قوللیقتو تصرفاتلارا ویریر. بورادا کندلینك ایده‌جکی بر مسئله قالیر که اودا قوللیقتوه یازیلماق بیرلیکده شوم ایتمك بیرلیکده اکمك و بر یرده چالیشماقدر.

دوزدر بو ایش برنجی دفعه‌ده بر طرفدن قولاقلارك پراواقاتسیاسی دیگر طرفدن قوللیقتو نه اولدیغی اونك فائده‌لی‌می، ضررلی‌می اولدیغی کندلیلریمزی دوشوندیره‌جکدر.

قوللیقتو تصرفاتك یارادیلماسندان اوتری پراواقاسیا آپاران قولاقلارك سوزلرینه اهمیت ویره‌ن کندلیلر وارسا اونلار اوز تصرفاتلارینك قاباغا کیتمه‌سنی ایسته‌میرلر.

هیچ فکر ایتمه‌دن کند تصرفات قواوپراتسیاسنك اطرافنا توپلاشك بو قواوپراتسیا واسطه‌سیله کندلیلر یمزك تصرفاتی آرتاجاق آجلیق، یوقسوللوق اورتادان قالدیریلدیغی کبی قولچوماقلارا قارشی آپاردیغمز سیاست پوزولمادان دوام ایتدیریله جکدر. بو صورتله سوسیالیزم قورولوشنا آتدیغمز آدیملار داهادا محکملشه‌جکدر.

هفته ایچه‌رسینده

چین انقلابجی اوردولارینك یگی موفقیتلری

جنوبی چینده محاربه‌لر انقلابجی اوردولار ایله حکومت عسکرلری آراسیندا دوام ایتمکده‌در.

انقلابجی عسکرلر یگی موفقیتلر الده ایتمشلردر. آپره‌ل آینك ۹ـندا قوممونیستلرك رهبرلکیله عمل ایدیلن انقلابجیلار مقدارجا ۳۰۰۰ نفر اولاراق **ایه‌نمان و اینقه‌ن** شهرلرینی آلمیشلاردر. اومحللرده اولان حکومت عسکرلری قوممونیستلره طرف بسله‌دیکلری حرمت نتیجه سیله انقلابجیلار علیهنده چیقماقدان بویون قاچیرمشدرلار.

قوآندون ولایتنده بولونان انقلابجی عسکرلر **خایض و لوفین قضالارینی** ضبط ایتمشلردر.

هندستاندا تعطیلجیلری کولله‌له‌ییرلر.

هندستاندا ایشجی صنفی اك فنا شرائطلر داخلنده یاشایر. هندستان ایشجیلرینك حالی انکلیز ایشجیلرینك حالیله دوتوشدیراق کوره‌ریز که هندستان ایشجیلرینك حالی داهادا پیسدر. اونلار آز زحمت حقی آلیرلار و انکلیز پروله‌تاریاسنك اوزون مدت مبارزه‌دن سوگرا اله کتوردیکی اختیارلاریندان اونلارك اختیاریده آزدر. بو جور ایشلردن سوگرا هندستان ایشجیلری آراسیندا انقلابی روحك اویانماسینی غریبه سایماق اولماز. لاکن هندلی ایشجیلرك هر چیقیشی و تعطیلی انکلیز عسکرلری و پولیسلری طرفندن وحشی بر صورتله تضییق اولونماقدادر.

آخر وقتلرده **هندستانك لیلل شهرنده هندستان** دمیر یول ایشجیلری تعطیل اعلان ایتمشلر ایدی. محلی انکلیز حکومتی تعطیلجیلری کولله‌له‌مشدر. بو لیسلر قاباقجا خبر ویرمه‌دن ایشجی محافظلری اوزرینه آتش ایتمشلر که تعطیلجیلردن ۵ ایشجی تلف و ۳۵ـی یارالانمیشدر.

پولیسلرك پرووقاسیاسی موجب، بوایشی هندستاندا بویوك شکایتلره میدان ویرمشدر. حال حاضردا هندستاندا ۲۰،۰۰۰ نفره قدر دمیر یول ایشجیلری لوقاووتا تابع ایدیلمش یا اینکه تعطیل ایتمشلردر؛ ۶۰۰۰ معدنجیلر توجه اشارتی اولاراق تعطیل ایتمشلردر.

آلمانیادا یگی تعطیللر

آلمانیادا تعطیل حرکتی قوت آلماقدادر. **هامبورغ** شهرینده معدنجیلر آپره‌ل آینك ۱۱ نده تعطیل اعلان ایتمشلردر.

۱۴ بیك معده‌نجیلر تعطیل ایده‌ن خمنیسده تعطیل .) ره‌فورمیست همکارلار اتفاقنك مدافعه ایتمه‌سنه باقمیاراق برچوق مؤسسه‌لرده‌ده یایلمشدر.

ساقسونیادا ایشجیلرك تعطیلنه جواب اولاراق ۲۰۰،۰۰۰ ایشجیلره لوقاووت (ایشدن براقماق) ایتمك ایستیرلر. هامو بو حالالار کوستریر که آلمانیا پروله‌تاریاتی سوللاشیر.

تورکیادا مسجدك دولتدن آیریماسی

تورکیا مجلسی (تورکیا پارلامنتوسی) مسجدك دولتدن آیرماسنی سس اکثریتی ایله قبول ایتمشدر. تورکیا ایچون بونك بك بویوك اهمیتی واردر چونکه اورادا دینك بویوك تأثیری اولوب محکمه، مکتب و حتا اداره‌لر ملالارینك تأثیری آلتندا بولونوردی.

بو قانونك قبولی، شبهه‌سز، شرقده او قتیابر انقلابنك تاثیری اولاراق شرق ملتلرینك آییلماسی نتیجه‌سی‌در.

.) ره‌فورمیست همکارلار اتفاقی او اتفاقدرکه انقلاب یولوندان بویون قاچیراراق باشلوجه منشوقلرینك الینده بولنیر و قاپیتالیستلره کومك ایدیرلر.

یگی الفبا تورکیادادا قبول اولنور.

تورکیه جمهوریت حکومتی، عموم تورکیادا یگی الفبایی قبول ایتمك مقصدیله اوچ نفردن عبارت یگی برقومیسیا تشکیل ایتمشدر.

بو قومیسیا بوتون تورکیادا یگی‌الفبانك حیاته کچیریلمه‌سی ایچون لازم اولان آساند واسطه‌لری و سائره‌یی تدقیق ایده جکدر. همین قومیسانك عضولریندن بریسی سابق معارف ناظری‌در (ایمدی مات مجلسی عضوی) ایکیسی ایسه لسان شناس عالملردر.

ایروان قضا فرقه‌قومیته‌سنك ۳ نجی پله‌نومی

مرکزی قومیته‌نك ۳نجی پله‌نومی حقنده. ایروان قضا فرقه قومیته‌سی کاتبی سرکیسیان یولداشك معروضه‌سی ساعت یاریم دوام ایتدی. سرکیسیان یولداش اوز معروضه سنده مرکزی قومیته‌نك پله‌نومندا تدقیق اولونان مسئله‌لر اوزرینده تفصیلاتلی دایاناراق ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سنك صوك اوچ ایل ظرفنده آپاردیغی زحمتلری درین بیر صورتده تحلیل ایتدی. مفکوره وی و تشکیلاتی زحمتلردن بر چوق مثاللار کتیرمکله بو مدت ظرفنده ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سنك پراقتیق زحمتلرینده کورولن آچیقلیقلار سهو و خطالار اوزرینه دایاندی.

سرکیسیان یولداش، مفکوره‌وی جبهه ده‌کی زحمتلرك اوزرینه دایاناراق دولگه‌ریانك «ارمنستاندا مای حادثه‌لری» مقاله‌سنی اورتایا چیقاردی، همین مقاله‌ده مقاله صاحبی، ارمنستان‌قوممونیست فرقه‌سی تاریخنده بویوك بیر آفت اولاراق قبول و تصدیق اولونان مای آینده ارمنستانداکی کتله‌وی عصیانی، یاگلیش و قوممونیست نظریله تحلیل ایتمه‌میشدیر. بو کیبی‌مقاله‌لرك قوممونیست‌مطبوعاتندا یه‌رلشدیریلمه‌سی مباحثه و مناقشه یولیله اولسادا مساعده اولونمیاجاغنی بیلدیره‌رەك علاوه ایدیر که همین مقاله‌نك چاپ ایدیلمه‌سی و ش. آمیرخانیان یولداشك جواب مقاله‌سنك چاپ ایدیلمیه‌رك سورونودوریلمه‌سی بو صوك دورده وضعیتی داهادا کسکینلشدیرمشدر. ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سی اوچ ایل مدتنده خصوصیله ایروان تشکیلاتی بویله آغیر بروضعتده یاشامیشدر.

مفکوره‌وی جبهه‌نی قوه‌تلندیرمك مسئله سی اساس و ضربه‌لی مسئله‌لردن بریسی اولدیغندان، بو جبهه‌نك قوتلندیریلمه‌سی ایچون فوق‌العاده نظر یتوریلمه‌سنی، داشناقیزم، مه‌نشه‌ویزم و اسپه‌سیفیزم علیهنه‌آمانسز و قطعی مبارزه آپارماق ایچون حاضرلاشمیش قوممونیست قوه‌لری بو ساحه‌یه‌جلب ایدیلمه‌سنی و کنجلر ایله کنیش ایشجی فعله بی‌طرف کتله‌لری آراسندا له‌نینیزم بین‌المللجی تربیه‌نك قوتلندیریلمه‌سنه نظر یتوریلمه‌سی لزومنی معروضه‌چی قید ایدیر.

بوندان سوگرا معروضه‌چی ضیالیلارك مسئله‌سنه کچه‌رك؛ شورا تصرفات قورولوش ایشلرینك یوکسلمه‌سی ایچون مبارزه ایده‌ن و مفکوره‌وی جهتدن بیزه دوغما اولان ضیالیلاری شجاعتلندیروب، زحمتلرینك ثمره‌لشدیریلمه‌سی ایچون لازمی شرطلر یارادیلماسنا هر جور کومکلکده بولونمالی‌یز. اجتماعی و مفکوره‌وی جهتلردن بیزه دوغما اولمویان ضیالیلارا قارشی قطعی مبارزه آپاریلماسنی علاوه ایتدی.

بو معروضه مناسبتیله پله‌نوم زاقافقاسیا ئولکه قومیته‌سیله ارمنستان قوممونیست فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سنك ۳ نجی پله‌نوم

سیللردن سوگرا

آپره‌لك ۱۲ـده ده‌پەت چاپی ماشین یولندان اوزاخلاشدیرماغا و کهنه حوصه‌سنه داخل ایتمکه موفق اولدی.

بو کوندن باشلایاراق پوسته و پولچولار آپاران ماشینلارك کیدوب کلمه‌لری ممکن اولاجاقدر. آنجاق کولاگیران و ساناهین تونه‌للر آراسندا به‌ره‌ستکا (واغوندان واغونا کچمك) اولاجاقدر. بو باره‌ده زاقافقاسیا ده‌میر یول اداره‌سنك آیریجه بیلدیریشی اولاجاقدر.

یولداش س. ته‌رـقاپریلیانك تلغرافی

ارمنستان خلق قومیسارلار شوراسی صدری ته‌ر ـ قاپریلیان یولداش زاقافقاسیا خلق قومیسارلار شوراسنك صدر عوه‌ضی **ساقو هامپارسومیان،** زاقافقاسیا صو اداره‌سی صدری باقیرووا و زاقافقاسیا ده‌میر یول اداره‌سی صدری بوغدیوف یولداشلار آدینا بو مضموندا بر تلغراف کوندرمشدر.

«ده‌میر یولونك ایشه سالینماسی ایشینك کجکمه‌سی، یاز اکینی، توخوم و سائره ایشلرینه غایت آغیر تأثیر ایده‌جکدر. ده‌میر یولونی تیزلیکله تکرا تأسیس ایتمك ایچون بزیم طرفمزدن همین زحمتلره هر بر یاردیم کوستریله‌جکندن سزك طرفدن ده لازمی واسطه‌لر الده ایتمه‌گز رجا اولونور.

هامومز بیوروقراتیزم علیهنده

کر بیزیم تحصالاتمزی ثمره‌لسدیرمك (بوگا چوقدنبری باشلامیشیز) کندیك خیردا تصرفاتلاری قولله‌قتیولشدیرمك، قو اوپراسیایا دوچار ایتمك، استحصالاتمزی کنیشلندیرمك، مدنی انقلاب یاراتماق کبی مسئله‌لر بو گون قباغمزدا دوران مسئله لردن ایسه‌ده، بونلاردان داها مهم و داها جانلی ایش بیوروقراتیزمه قارشی آپاراجا غمز مبارزه و بو مبارزه‌یه کتله‌یی اشتراك ایتدیرمك مسئله‌سی‌در.

تا ۱۳ نجی فرقه قورولتاینده یولداش له‌نین بو مسئله‌یه بویوك اهمیت ویریردی. فرقه نظامنامه‌سی پروغرامی حقنده سویلدیکی نطقنده دیمشدر که «بیوروقراتمزمه قارشی صوگنه قدر مبارزه آپارماق و موفقیت الده ایتمك آنجاق بوتون اهالینك حکو متك اداره‌وی ایشلرینه اشتراك ایتمه‌سیله ممکن اولور. ایمدیه نظراً وقتاکه پروله تاریات و کندلیلر داها کنیش بر صورتده متشکیل اولالار او وقت، آنجاق بیورو قراتیزمی اورتادان قالدیرماق ممکن اولار» (۱۵ نجی جلد صحیفه ۱۲۷–۱۲۸)

«اکر بیز بیوروقراتیزمه قارشی مبارزه آپارماق ایسته‌بریز هر حالدا آشاغیدا او لان ایشجیلری قاباغا چکمك لازمدر. هر هنکی زاووددا نه کبی تجربه مو جود اولدیغنی بیلمه‌لی‌یز. بیوروقرادلاری دفع ایتمك ایچون نه‌لر یاپلمشدر» (۱۸ نجی جلد ایکنجی قسم صحیفه ۲۰۲)

له‌نین بو کوستریشلری و اونلاری حیاته کچریلمه‌سی بو زحمتلر ساحه‌سنده معین مانعه‌لر کوریلدیکی دولایسیله بزیم ایچون داها مهم بر ایش اولور.

شبهه‌سز بو ۸ ایل عرضنده بو ساحه ده موفقیتلره مالك اولموشز. بو موفقیتلر میداندادر او باره‌ده ۱۵ نجی فرقه قو رولتایی قید ایده‌رك بولموشدر که فرقه قونترول قومیاسی و ایشجی کندلی مفتشلکی ایشجی و باشلوجه زحمتکش کنیش کتله‌لرنی شورا آپاراتنا و بیورو قراتیزم علیهنده ایدیلن مبارزه ایشنه اشتراك ایدیرمکدن اوتری ایشجی کندلی مفتشلکی ایشجی کندلی‌لرلك شورا آپاراتنك ایشلرینی تحقیقه آلانلارك تشکیلاتجیسی اولمالیدر». بو زحمتلری او وقت ایفا ایتمك اولار هرگاه که بزیم فرقه، همکارلار اتفاقی، کنجلر اتفاقی و ئوزکه تشکیلاتلار همین زحمتلره اشتراك و او واسطه ایله داها کنیش کتله‌نی جلبی ایشنده امکان ویر ملی‌یز.

بیوروقراتیزم علیهنده مبارزه ایتمك ایچون بزم اساسی زحمتلریمزدن بری «ایشجی و ایشجی قادینلاری اداره‌وی، استحصالات، تجارت و قواوپراتیف آپاراتلا ریندا قاباغا چکمك ایشی» اولمالیدر.

یگی موفقیتلر اله کتورمك، دولتی- شورا آپاراتنی ایشجی‌لشدیرمك ایچون بو زحمتك اهمیتی واردرکه عین زمان بیوروقراتیزم علیهنده مبارزه آپارماق‌در، فقط بو قباغا چکمك ایشنده بیوروقراتیق خط حرکتی، ویریلمه‌سنه چالیشمالیدر.

تشکیلاتی نقصانلارمز، سورونددیرمه، قنا عتسزلك و پریشانلیق علیهنده مبارزه ایتمك ایشنی‌ده اهمیتلی سایمالی، بونك ایچونده زحمتی آپارانلارك مسئولیتنی قوه‌تلندیرمك، فونقسیالاردا (وظیفه‌لرده) تفاوت قویماق و پاراله‌لیزمی (موازی‌لیك) رفع ایتمك لازمدر.

همکارلار اتفاقلارینك ایشجی کندلی مفتشلکنه یاردیم و کتله‌لری تشکیل ایشنده چوق ایده‌جکلری واردر بو زحمتلر ئوز اساسیندا همکارلار اتفاقی عالی اورغانلا ریندان باشلایاراق آشاغی تشکیلاتلارا جن ئوزی ئوزلرینه عمل ایتمك، آقتیو لیك و ابتدائی حاضرلق میدانه کتورمك لازمدر.

همکارلار اتفاقی بیوروقراتیق نشانه‌لری میدانا چیقارماق و مطابق اورغانلار واسطه سیله اونلار علیهنده مبارزه ایتمك ایچون آیریجا دقت یتیرمه‌لیدرلر.

۱۵ نجی قورولتای ئوز چیقاردیغی قرارلاریندا همکارلار اتفاقی زحمتلری حقنده قید ایدیرکه «همکارلار اتفاقی بیوروقراتیزم علیهنده کتله‌وی مبارزه‌نك باشلیجا تشکیلاتجیلریندن بری سایاراق قورولتای عموم اتفاق همکارلار اتفاقی ایله بوتون همکارلار اتفاقنك و قوممو نست فراقسیالارینك دقتنی شورا آپاراتندا اولان بیوروقراتیزم علیهنده مبارزه‌نی بو تون ایشلرده قوه‌تلندیرمك ایچون جلب ایدیر. همکارلار اتفاقی ایچون ۱۵ نجی قورولتاینك دیدیکی ایشته بودرکه همکار لار اتفاقی کتله‌لرك اشتراکی ایله حیاته کچریلمه‌لیدر.

بزم دولتی آپاراتیندا، فرقه‌وی اولـون بیطرف اولـون، هله اویله‌لری واردرکه صنفك فکر و آمالنه قارشو ئوز شخصی فکر و آمالنی قویرلار و بو صورتله برنجی نوبه‌ده ئوزلری بیوروقراتیزمك پنچه‌لرینه دوشیر و ایکنجی نوبه‌ده بیو روقراتیزم علیهنده موفقیتله مبارزه ایتمك ایشنده مانعه‌لر توره‌دیرلر. بو حالا قارشی مبارزه ایتملی و مبارزه‌یه بوتون سیاسی و اجتماعی تشکیلاتلاری اشتراك ایتدیر ملی‌در. بو باره‌ده مطبوعاتمزك و ایشجی کندلی مخبرلرمزك ایشی پك چوق اهمیت آلیر. کند مخبرلری بو جورلری میدانا چیقاروب اونلار علیهنده مبارزه ایتملی‌در لر. کند مخبرلرینك طبیعی کوزلریندن باشقا مخبر کوزلری‌ده واردر. همین او کوز قایانمالی و باشلیجا بیوروقراتیزم علیهنده مبارزه ایتمك ایشنه خدمت ایتملیدر. فرقه ئوزه‌کلری حقنده دانشماق آرتیق در، چونکه هامو بو ایشلرك رهبری اونلار اولمالیدرلر. فقط زحمتلری بویوك‌درکه حتا ایشجی-فعله دوغولوشلارینی نظره آلمدان تقصیرکارلار شدتلی مسئولیته دوچار اولونـونلار و بو مقصد ایچون فرقه تشکیلاتلاری «بیوروقراتیزم علیهنده مبارزه ایتمك ایچون، محکمه اورغانلاری زحمتلرینك کنیشلندیرمه‌سنی و یاخشیلا شدیریلماسنی تأمین ایتملی‌درلر». (۱۵ نجی قورولتای قرارلاری).

شورا، ایشجی و فرقه ده‌موقراتیاسینك تمامیله حیاته کچریلمه‌سی زحمتلری‌ده مهم‌در. بو ایشه مانع اولانلار علیهنده‌ده مبارزه ایتملی، و بو صورتله حقیقی سه چکی اصولنی، نماینده‌لری کیری چاغر ماق و غیره تطبیق ایتملی‌در.

بوتون بو ایشار علیهنده اولان زحمتلر ده کنیش زحمتکش کتله‌لرك اشتراکی لازمدر.

شبهه یوق که بو ایشده‌ده ایشجی کندلی کنیش کتله‌لرك آتیده اشتراکی، ایشجی کندلی مفتشلکنك آرامز زحمتی و قوممونست فرقه‌سنك اشتراکی و دوزکون رهبرلکی ایله موفقیتلره مالیك اولارز.

نقصانلار کوتوریلمه‌سی کندلیلرك احتیاجی تامین ایدیلمه‌لیدر.

بصارکچر ناحیه‌سنك بر چوق کند لرنده قیشك شدتلی اولماسندان کندلیلرك مال قاراسی تلف اولور. کندلیلر اوت (علف) اولماماسندان داملاری صوکوب ماللارینا قامیش ویریرلر. بو احتیاجك قا باغندا شورا اداره‌لرینده بر تشبثاتدا بولو نان یوقدر.

ناحیه مرکزینده اولان قواوپراتیف‌ده نفت یوقدر. خصوصی آلیش ویریشچیلر بوندان استفاده ایده‌رك نفتك کیرونکه‌سنی ۲۰ قپکه ساتیرلار. بالامیرزه قواوپراتیفنك ایشی داها خرابدر. دکانجی‌؟کونده لول پیان اولدیغندان قواوپراتیف آچیلمز.

ناحیه‌ده فرقه ایشله‌ری چوق ضعیفدر. قومـومولالار اوزرینه فرقه‌نك رهبرلیکی ضعیف اولدیغندان قومـومول تشکیلاتندا اولان کنجلر اوروج دوتماق نماز قیلماق کبی موهومی ایشله‌ر دالینجا کیدیرلر. و دینی بایراملاردا بوتون اشتراك ایدیرلر.

اجلاسـلارا قویولان مسئله‌لر قومـومولالا ری مراقلاندیرماییر. فرقه تعلیماتجیسی قیشك شدتندن کندلره چیقا بیلمه‌ییر.

قرارلارینی ده کیشمه‌دن تمامیله قبول ایدوب ۳ نجی پله‌نومك نتیجه‌لرینی کتله‌ویلشدیر مك مقصدیله تشکیلاتلاردا ایضاحات قامپا نیاسی آپارماغی ایروان قضا فرقه قومیته سنه تکلیف ایدیر.

آپره‌لك ۱۵-نده صباح اجلاسندا ایر وان قضاسنك کند تصرفات قواوپراسیاسی وضعیتی و کله‌جکده کوره‌جگی ایشله‌ر حقنده س. مارقوسیان یولداش معروضه‌ده بولوندی. بو باره‌ده کلن نومرومزی او قویك.

آغرانومی کوسته‌ریشله‌ر

اوت اکمك و بونك فائده‌سی

اوت اکمك یم اوتلاری اکمك ایشیندن عبارتدر؛ بو یم اوتلاری یا مال قارانی اوتارماق یا قورودوب ساخلاماق ایچون اکینلره کندلیلریمز یم اوتو اکمه‌که او زینه لازیم اولان قدر قورو اوت توپلاما غا و بونگله‌ده اوز مال قاراسینی ساخلا ماغا موفق اولورلار. کندلی ایسته‌دیگی اوتی سه‌چوب اکمکله لازیم اولان یمی الده ایدیر. ئولکه مدنی اولدوقجه اونیك یم اوتله اکیلن توپراقلاریدا چوق اولور.

هانسی ئولکه‌ده یم اوت اکینی چوق اولدوقجه اورادا اکیلن باشقا بیتگیلریك حاصیلاتی آرتیق اولور. یم اوتلارینك ها موسنك شیره‌سی براولمایوپ جوربه‌جور اولور. هر جور یم اوتونیك اڭ شیره‌لی حصه‌سی اونیك ایچینده زلال دیلن مادده اولانیدر. بو مادده انسان و حیوانلاریك یدیکلری خوره‌کلرده‌ده اولور. (اتده چوق-چوره‌کده ایسه آز اولور).

میوه‌لرایله پینجرده لاپ آزدر. یمکك یاخشی اولوب اولماماسینی اونیك ایچینده اولان زلال ایله بیلمك اولور. کند تصر فاتنده ایشله‌ن یم اوتلارینك ایچینده اولان زلالین مقدارینی کوستره‌ن سایلار بونلار در: جوربه‌جور یم اوتلارینك هر ۴۰ کیلوسیندا آشاغیدا یازیلان قدر زلال واردر.

بوغدا سامانیندا	۳ کیلو	۵۰۰ غرام
پیچه‌نك اوتوندا	۳ کیلو	۸۰۰ غرام
یولاغدا	٤ کیلو	
بوغدا کپه‌گینده	٥ کیلو	٤۰۰ غرام
قوری قارایونجادا	٥ کیلو	٦۰۰ غرام

بو سایلاردان بیز گوروروزکه، یونجادا اولان زلال هم اوتدا همده تاخیل ده‌نی ایچینده اولاندان چوقدر.

بورادان معلوم اولورکه، اوت اکمك ایشی همیشه شیره‌لی یم اوتی ساقلاماغی کند تصرفاتی ایچون ممکن ایدیر. یاخشی شیره‌لی یم اوتی هم مال قارانیك سایینی آرتیرار، همده اوتی یاخشیلاشدیرار. مال دارلیقدا طبیعتك زیان ویریجی هجوملا رینی همیشه فکرده ساقلامالیدر.

یم احتیاتینك اولماسیدا کند تصرفاتی بوکیبی هجوملاردان همیشه تأمین ایده بیلیر.

یوقاریدا سویله‌دیك که، تیز-تیز اکیلوب هیچ دینجه قویولمویان توپراق، اوز قوه تینی ایتیروب ضعیفلیر.

توپراغیك ضعیفله‌مه‌سی نه‌دن اولور؟

توپراغیك ضعیفله‌مه‌سی اونیك ایچینده بیتگیلر ایچون لازیم اولان خوره‌کیك «شیره‌نیك» آز اولماسیندان و یوق او لماسیندان باش ویریر.

هر ایلیك حاصیلاتی توپراغیك ایچینده

اولان خوره‌گیك بیر چوق حصه‌سینی اوزی ایله برابر چیقاروب آپاریر. بوگا گوره توپراق کیت-کیده قوه‌تده‌ن دو شور و بیتگیلر اوزینه لازم اولان خوره گی آلمایوب اوز حاصیلاتینی کیتدیکجه آزالدیر.

توپراغیك قوه‌تلنمه‌سی ایچون لازیملی مادده‌لر.

بیتگیلره لازیم اولان جوربه‌جور خو ره‌گلریك اڭ اهمیتلیسی آزوت، فوسفور و قالیوم‌در.

بونلار هانسی توپراقدا اولسا او توپراق برکتلی اولور. اودرکه بونلار هانسی توپراقدا اولمازسا و یاخود آز اولارسا اورادان محصول آز آلینار.

اودرکه اگر بیزیم توپراغی هر ایل اکوب فائده‌لانارساق. بو اکینلر اونیك ایچینده اولان آزوتك، فوسفوریك و قا لیومیك هاموسینی چیقاروب آپاراجاقدر. و بوگا کوره‌ده توپراق بره‌کتدن دو شه‌رك ویردیگی محصولاتدا آزالاجاقدر.

بیتگیلرك اکـرسینك آزوته اولان احتیا جی باشقا مادده‌لره نسبتاً چوقدر.

مدنی بیتگیلردن آزوتا چوق احتیاجی اولان پامبوق‌در. و بوگا گوره بیزیم ئولکه‌مزیك چوق پامبوق اکیلن یرلرینده حاصیلات چوق آشاغی درجه‌ده‌در. توپراق دان کوتورولن شیره‌لی شیئلری اوگا قایتارماق ایچون توپراغی قوه‌تلندیرمك لازیمدر. مثلا توپراغه په‌یین ویرمکله اکینچی حاصیلاتیك آپاردیغی شیره‌نی تکرار اوگا قایتارا بیلر. اما چوق تأسوفکه ئولکه‌مزیك چوق یرلرینده توپراغی قوه‌ت لندیرمك ایشینه اهمیت ویره‌ن یوقدر.

توپراغیك بره‌کتلی اولماسی ایچون اوت اکمك ایشی قوه‌تلی چاره‌لر دن بیریسیدر.

بونلار نوخود، لوبیا، مرجیمك و ها بیله قارا یونجا کیبی بیتگیلرده‌ن عبارتدر. بونلاریك کوکلرینده (باقتیریا) آدلی بر چوق دیری جملر عمله کلیر. بوجملر چوق-چوق خیردا اولوب کوکلریك او ستونده یاشاییرلار. بونلار اوت کوکلرینك اوستونده یاشادیقلاری زماندا اطرافداکی هوادان آزوت آلوب اودورلار؛ هوادا آزوت چوقدر. بو حیوانجیکلر (باقتیریا لار) اوددوقلاری بوآزوتی اوز بدنلرینده بیتگیلره لازیم اولان آرزوتی شیئلره دو نده‌ریرلر. لوبیالی بیتگیلریك کولکه‌لرینده یاشایان همین خیرداجا باقتیریالاریك سو یله‌دیگمز ایشی، حاصیلاتیك توپراقدان گو توردیکی آزوتیك عوضینی قایتارماغا امکان ویریر.

هانکی بیتگیده‌ن سوگرا توپراقدا آزوت چوخالیر.

لوبیالی بیتگیلر اکینیندن سوگرا توپراق اوزینه لازیم اولان آزوتی آلوب قوه‌ت لنیر و بره‌کتلنیر. جوربه‌جور بیتگیلریك توپراق ایچینده قالمیش کوکلرنده جور به‌جور شیره‌لی شیئلرده قالیر.

آشاغیدا کوتورولن سایلار قارایونجا اکینینك توپراق ایچون نه درجه‌ده منفعتلی اولماسینی کوستریر.

بوغدادان سوگرا توپراقدا اولان آزو تیك مقداری ۳ کیلو اولور. پامبوقدان سوگرا ۱۰۰۰ و یاخود ۱۵۰۰ غرام اما قارایونجادان سوگرا ٤٥٥ کیرونکه او لور. قارایونجادان سوگرا بو قدر آزو تیك توپراقدا قالماسی یالگز یوقاریدا سو یله‌دیگمز باقتیریالاریك گوردوکلری منفعتلی ایش واسطه‌سیله اولور. بوندان معلوم او لورکه قارایونجا اکینی توپراغا لازیم او لان آزوتی آرتیریر. بونك توپراقدا آزوت آرتیرماسی همین توپراغا بویوك مقداردا ویریلن پینك آرتیردیغندان اکیك اولمور بونیك دوغری نتیجه‌سی کوسترمشدرکه قارایونجا اکینیندن سوگرا پامبوغیك و باشقا بیتگیلریك ویردیگی محصولی آرتیر.

قارایونجانیك کوکلری تاخیل یا پامبوق بونلار کیبی بیتگیلریك کوکلرینه نسبتاً همیشه چوق درین اولور. اونیك کوکلری ۲-۳ آرشین اوزونلوغیندا یره باتیر. کوکلریك بویله اوزون اولماسینه گوره

قارایونجا توپراغیك آشاغی لایلارینده اولان شیره‌لی شیئلری سوروب یوخاری لایلاره یریتمکله بونلاریدا شیره‌لندیریر.

دیمك قارایونجا اکینی بوغدانیك و یا پامبوغیك خوره‌ك سورا بیلمیه‌جکی لایلار دان شیره‌نی چیقاروب یوقاری ویرمکله توپراغیك اوست لایلارینی‌ده بره‌کتلندیریر.

اوت، خصوصاً قارا یونجا اکین توپرا غینك قورولوشونودا یاخشیلاشدیریر.

بیتگیلریك محصولی ایچون جوربه‌جور قورولوشون اهمیتی چوقدر. همیشه تیز- تیز اکیلن یریك توپراغی کیت-کیده یوموشالوب اوچقون (بوش) اولور.

توپراق بیتگیلر ایچون آرتیق درجه ده ضررلی اولان توز حالینه دوشور.

قارایونجا اکینی ایسه همیشه بر یرده بر نیچه ایل داوام ایدوب، اوز کوکلری واسطه‌سیله توپراغی بر کیدیر.

و بونگله‌ده توپراغیك ضرر کتیریجی توزلانماسینی یوق ایدیر. چوقلی یاشایان اوتلاریك بو اهمیتی، توپراقلاریك محصو لینی آرتیق درجه‌ده یوکسه‌لدیر. بورادا چوقلی یاشایان اوتلاریك و خصوصی او لاراق قارایونجا اکینلرینك کوردوکلری ایش، دینجه قویولان توپراغیك ایچینده گورولن ایش کیبیدر.

تیز-تیز اکیلمکده‌ن توز حالینه کلن توپراقدا دینجه قویولاندا یگیده‌ن کسکلی قورولوش بولوب بیتگیلریك بویومه‌سی ایچون یاخشی شرائط یارادیر.

قومـومولالارك ایچینده یاشی اوتموشلر چوقدر. بونلارك فرقه‌یه قبول ایدیلمه‌سینه فکر ویریلمه‌مشدر. یکرمی بش - اوتوز یاشلی قومـومولالارك ایشی قورتاریلمالیدر. مکتب ایشله‌رینه کند شورالری هیچ بر یاردیمدا بولونماییر. طلبه‌لر سویوقدان مکتبه کلمه‌ییرلر. قارا ایمان مکتب معلمی ئوز باشنا مکتبی باغلایوب یکرمی گون کندلرینه کیتمشدر. بوگا هیچ کس بر سوز دیمه‌مشدر. بو جور معلملره قارشی معارف شعبه‌سی لازیمی اولچولر کوتور ملی‌در.

خیردا یاشلی قیزلار آره ویریلمکده دوام ایدیر. بالامیرزه‌لی علی ولی اوغلو ٦۰ یاشیندا اولوب (۱۵) یاشیندا قیزی پول کوجیله آلمشدر.

کند تصرفات استقراضنك ساتیشی خصو صندا بو کند شوراسی هیچ بر فعالیت کوسترمیر.

غزته‌نك انتشاری باره‌سنده فرقه تعلیمات جیسی یس یوقو گوردیکندن بوندان تمامیله ئه‌ل چکمشدر. غزته‌یه آبونه توپلا یان کرم حسن زاده غزته‌نك پوللارینی کوندرمه‌دیکندن آبونه‌جیلرك غزته‌لری کلمه‌یر. بو نقصانلارك آرادان قالدیریلما سنا فکر ویرملی و ایشله‌ری کتله آرا سندا جانلاندیریلماسنه آرتق اهمیت ویر یلملی‌در.

«کوز قویان»

آلما قورتلارینك تلف ایدیلمه‌سی

آلما آغاجیندا آلما قورتلاری گورسه‌ن دیك‌ده اوگا دوتوجی کمرلر سارینمالیدر. بونیك ایچون آغاجیك بالدیرینا و بوتاق آیریلان یرلرینه یوکونجك کاغذلاریندان یا اسکی کیسه (میشوق)لاردان باقتا سا ریرلار. باقتالاریك ئه‌نی ۳۰ سانتیمترو دان ٤۰ سانتیمتروبا کیبی اولوب بالدیریك اطرافینا ساریدیقدان سوگرا ایپ ایله به‌ر کینمه‌لیدر.

میوه آغاجیندا حاضرلانمیش ته‌له که‌مه‌رله‌ری

میوه یه‌ن قورتلار قوقولانماق ایچون بو کمریك اطرافینا توپلانیرلار. بونلاردان باشقا آیری بوجکلرده بورایه توپلانیرلار. ۸-۱۰ گون سوگرا بو کمرلری یاواشجا آچوب بونلاریك آلتینا توپلانمیش خسارت ویریجاریك هیسینی یوق ایتمك ممکندر. بونلاری یوق ایتمك ایچون آیاق آلتینا سالوب ازمك یاخود کمرلریك اوستونه قاینارصو توکمك لازیمدر. باغدا یره تو کولن قورتلی آلمالاری و قورتلاری مال قارایا یدیرمك و یا درین چوخورلارا باسدیرماق ایله باغدان چیقارمالیدر.

چه‌رده‌کلی آغاجلار اوز یاپیشقانینی ایچریدن اوزه چیقاروب آقیتدیقدا اونك او‌گینی آلماق لازیمدر. بونك ایچون بالدیریك قابوغینی بیر نیچه یردن کسمك و یا یارمالیدر. دیمك بویله آغاجلار نشان لانوب دقتلی معالجه ایدیلمه‌سنه دقت اید یلملیدر.

بونلاریك معالجه‌سی ایچون ٦ کیلو دمیر زاغی و بیر ایستکان کوکورت حامضی (تورشوسی) گوتوروب ۸ ویدره صویا قاریشدیردیقدان سوگرا آغاجلاریك بالدیرلارینا سورتورلر.

یاپراقلاریك ساریلیق (خلوروز) دوتما

یمی آرتیرماق واسطه‌سی پازی اکمکدر

هامودان قاباق سوت آرته‌لی پازی اکملی‌در

بو یاز سوت آرته‌للری هر حالدا پازی اکمکه چالیشمالیدرلر. بزیم سوت آرته للردن چوقوسی داغلی رایونلاردا تشکیل اولنمشدر. داغلی رایونلاردا قارتوفی صو وارمادان بیتیر، اورادا پازی داها یاخشی محصول ویرر، چونکه پازی قارتوفدان آز صو طلب ایدیر. اونسزده بزیم بر چوق مالدارلق رایونلارینده مثلا ستپان آواندا، قزیل قوچدا والخ تاخل اکمك تمامیله ضرردر. چونکه هر بر دەسیاتیندن ۴۰ پوت محصول آنجاق آلنا بیلیر. تا خللرك دەسیاتیندن ۵۰ پوت‌دن ۱۰۰ پوت سامان آلندیغی پازی‌یه نسبتاً چوق آزدر. چونکه تاخللریك محصولینی یم واحدلرینه چویرسەك ۳۰۰۰-یه مساوی اولور، حال بوکه بر دەسیاتین پازی ئولکه‌مزده ۳۰۰۰ ۶۰۰۰ پوت محصول ویریر و یم واحد لرینه چویرمیش اولساق (حتی بر دەسیا تیندن الك آزی ۲۰۰۰ پوت حساب ایتمیش اولساق) ۱۰،۰۰۰-یه مساوی اولار. دیمك اولورکه بر دەسیاتین پازی تاخلدن ۷۰۰۰ یم واحدی آرتیق ویریر. آیدین شیئدرکه پازی اکەن کندلی هیچ وقت یم تقصانلغی حس ایتمەز.

هامیدان قاباق پازی‌یه نه قدر بر حصر ایده‌بیله‌جکمزی حسابا آلمالی‌یق. یم ایچون «مامات» و «ئەقندورف» جنسندن اولان پازیلری اکمك داها یاخشی‌در، فقط اولکه‌مزك تجربه‌لری کوسترمیش که یاریم شکر پازیدا یاخشی محصول ویریر. جر که اصولیله اکین ایدیلرسه بر دەسیاتین ایچون الك چوقی بر پوت ۱۰ فوند تو خوم لازیمدر. پازی‌یه نه قدر بر حصر ایدیلسه بو حسابلا اونا کوره توخوم تداریك ایتمه‌لیدر.

پازی قارا و یموشاق توپراغی چوق سه‌ودیکندن اکیندن قاباق همان توپراغی کوزلجه شوم ایتملی و اکر بر آز ایه بەل ایله شوملاماق داها یاخشی‌در. پازی توپراغی کوبره ایله، بولنمادیغی حالدا کول و هیات زیبیلی ایله قوتلنمه‌سنی چوق سه‌ودیکندن قباقجه هیاتلاردا اولان زیبیللری توپلایوب اکیله‌جك یره سه‌رملی اوندان سوکرا شوم ایتملی‌در.

جرکه ایله پازی اکیرلر

اوندان باشقا توپراق معدەن مادده‌لری ایله قوەتلندیریلیرسه پازی داها چوق محصول ویریر. بو ایل خلق توپراق قومسارلیغی کندلیلره چوق مقداردا توپرا غی قوەتلندیرەن معدەن مادده‌لری پایلیا جاقدر. همین مادده‌لردن آلماغا چالیشا راق پازی توپراغنی قوەتلندیرملی‌در.

داها یاخشی‌سی شتیل ایتمکدر

توخومی قباقجه‌دن ئەو یاقینلیغندا، باغچا ده اکەرك یاخشی باخیرلارکه کوزلجه گوگرسین. سوکرا شتیللری حاضرلانمش توپراقدا جرکه ایله باسیریرلار. ضعیف شتیللری آپارماق لازم دکلدر. یاخشیسی آز و ساغلام شتیللر باسیرماقدر چونکه او جور شتیللر داها آرتیق محصول ویریرلر. پازی توخومونو قرەدی شرکتلر یندن یاخود ارمنستان کند تصرفات قواو پراتیفیندن و اونك منطقه‌لریندن آلماق ممکندر.

«آ.»

نه‌جور توپراقلاردا اوزوم باغی قاییرمالی

اوزوم باغنی هر جور گیللی، قارا و حتا قومسال توپراقلاردا سالماق اولار. یا خشی اوزوم کیره‌چلی توپراقلاردا یعنی «قیر» دینلن یرلرده اولور. لاکن تجربه کوستروب که اوزوم بارماقلاری ایچون الك یاخشیسی یوموشاق توپراقدر. اوزوم بارماغی نەمی سه‌ودیکندن کوکلرینك حراره‌ته احتیاجی چوق اولور توپراق بەرك اولارسا هوا ایله حرارت آز اولا راق کوکلره یتیشیر توپراق یوموشاق اولارسا هوا ایله حرارت آلاراق تز بویوبەرك کماله واریرلار. گیللی و قاراتوپراقلاردادا بارماقلار یاخشی گوگروب چوق محصول ویریرلرسه‌ده اوزومك جنسی یاخشی اولمور. فقط قیر یرلرك محصولینك آز اولماسنا باقمیاراق بارماق هورلانیوب یاخشی جنس اوزوم ویریر.

دیمك اولورکه آز محصول آلماغا باقمیاراق یاخشی جنس اوزوم آلماغی آرزو ایدنلر باغی قیر یرلرده سالمالیدر. هرکسکه آشاغی جنس فقط چوق مقدار دا اوزوم آلماق ایسته‌یرسه گیللی و قا را توپراقلاردا باغ سالمالیدر.

متخصیص آغرونوملارك نصیحتی باغی دائما قیر یرلرده سالماق‌در.

اوزوم باغنی نه جور سالمالی

اولکه‌مزده باغ سالانلار اکثریا چو قورلار قازیوب بارماقلاری اورایه باسیریر لار. بو اصول ضررلی اولدیغندان ال چکمه‌لیدر. توپراغی چوق دریندن (۱۴ وەرشوق قدر) شوملایوب اوزده اولان قارا توپراغی آلتا سالمالی. چونکه اوزوم بارماغی قارا توپراغا راست گلرك تز گوگەروب بویوبور.

سوکرا توپراغی بوتون ضررلی اوتلار دان، قورتلاردان و داشلاردن تمیزله‌یه رك خالیص یوموشاق توپراق الده ایتمه لیدر.

توپراغك بو جور قاییرلماسی پلانتاژ آدلانیر. پلانتاژیك الك یاخشی وقتی پایز درکه اوندان سوکرا چوریله‌ن توپراق یازا قدر اوتوروب باغ سالماق ایچون مناسب اولار. یکی باغ سالاندا کهنه باغلاردان **ساغلام بارماقلار** کتیرمك لازمدر. باغ ایکی جوره سالنیر، برنجی هر چوقور ۲-۳ بارماق سالیناراق گلن یازده اونلاردان الك یاخشیسنی ساقلایوب خرابلارینی ایسه چیقاریرلار. ایکنجی جو ره ایسه یاریم مترو اینلیکنده کردیلر قایرا راق بری برندن ٦ وەرشوق اوزاقلقدا بارماقلار سالیرلار، گلن یاز همان بار ماقلاری دقتلی چیقاروب چوقورلارا با سیریرلار. بارماقلاری باسیرمادان قاباق پلانتاژ اوزه‌رینده ۸ وەرشوق درینلکنده آرخلار حاضرلاییرلار. بو آرخلارا بار ماقلاری باسیراراق دورتده اوچ حصه‌سی توپراق آلتندا قالیر. سوکرا ایسه بار ماقلاری توپراقلا اورتوله‌رك ۱۰ گونده بر دفعه گوگرنه کیبی صووارلمالی‌در. گوگه‌رنده‌ن صکرا لازم گلدیگی وقت صووارمالی.

وقتلی وقتنده کاغ ایده‌رك توپراغی یوموشالتمالی. کله‌جك ایل باغی اورته رك ایسته‌نیلن شکلده بارماقلاری کوب دوزه‌نه سالماق اولار.

اوزوم باغینا نه جور باقمالی

اوزوم باغنا باقماق ایشنده **قازماق** مهم و لازیملی زحمتلردن بری‌در. بز توپراغی قازماقلا اونی مضر و نەمی چکن اوتلاردان قورتاریرز. چونکه بو ضررلی اوتلار باغلارك غداسنی آزالدیرلار. او درکه توپراغی یوموشالتماقله هوا ایله حرا رەتك کوکلره قدر یتیشمه‌سنه سبب او لارز بویله‌لیکله توپراقداکی حضم اولونما یان مادده‌لر بارماقلار طرفندن آسانلقله حضم اولنورلار. او کندلیلر که باغلارینی ۳-٤ ایلده بر دفعه قازیرلارسا اونلار ضرر ایدیرلر. چونکه اورادا چایرلر و ضررلی اوتلار بیتیر. فقط بونلارك تلف اولونماسنا هیچ کس فکر ویرمیر. او درکه توپراغی اولدوقجا درین قازاراق بارماقلارك یوقاری طرفنده اولان کوکلری کسوب آتمالی، چونکه اونلار درینده اولان کوکلرك غداسنی یدیکلری کیبی، آرتیق سو چکیرلر. بویله‌لیکله صویی آز اولان یرلرده بارماقلارك قوروماسنه سبب اولورلار. یاز وقتی بارماقلارك یانلاریندا بیته‌ن اوتلاری (آلالاری) هر حالدا کاغ ایتملی. آغاجلاری‌ده اوزوم باغنك شمال، شمالی غرب طرفنه باسدیرمالی‌که باغ شمال یللریندن **محافظه** اولوناراق آچیق جنوب طرفیندن حرارەت آلسون.

سیندا آغاجلاریك اطرافیندا ۲۰-۲۵ سانتیمترو درینلیکده آرخ قازیرلار؛ بو آرخلاریك دیبینی صو ایله ایسلاندیقدان سوکرا ۸۰۰ غرامدان ۱۲۰۰ غراماکیبی (آغاجیك بویونا و ئولچوسونه گوره) دمیر زاغی بلورلاری توکورلر. سارارمیش یارپاقلاری دخی ٤۰۰ غرام دمیر زاغی ۸ ویدره صو ارینتیسی ایله چیله‌یورلر. بونلاری چیله‌مك هر ایکی هفته‌ده بیر تکرار اولونمالیدر.

میوه آغاجلارینك زهرلی اجزالارله چیله‌نمه‌سی میوه‌لریك دریلمه‌سیندن ۲ ویا یاریم هفته گرەك قاباق اولمالی.

باغلارا معالجه ایتمك ایچون لازیم او ن تفصیلی معلوماتی هرباغبان قضا آغرا ملاری و یتگیلری مدافعه ایدەن تشکیلا رك تعلیماتچیلاریندان آلابیلر.

جان صاغلیغی

غدا (یمه‌ك) حقنده

اوقو انسان وجودی ایچون لازیم اولدیغی کبی اونك منتظم صورتده انکشاف ایتمسی ایچونده غدا لازمدر.

منتظم غدا و یاخشی یمك دیمکله اونك یاغلی یا اینکه بول اولدیغنی آکلا مامالی‌یز. چوق و یاغلی یمکلر یمك ممکندر، فقط فنا حضم ایتمك، آریخلا ماق و یمکدن ناخوش اولماقده واردر.

یاقاجاغیك ماشینا ایچون نه قدر اهمیتی وارسه یمکك‌ده وجود ایچون او قدر اهمیتی واردر. یاقاجاق، تەت ایستیلك و قوت (ئەنەرقیا) حصوله کتیردیکی کبی غدا دخی هر آدامك وجودی ایچون لازیم اولان ایستیلکی و قوەتی ویریر.

آز چالیشان آدامدان ایسه چوق چا لیشانك غدایه (یمه‌گه) احتیاجی داها چوق اولدیغی کبی، اوشاقلاریك‌ده غدا یه بویوك احتیاجلاری واردر چونکه اونلار بوتون کون حرکتده بولونوب (اوینیر، بورا-اورا قاچیرلار) چوق ایستیلك و قوەت ایتیریرلر و بویومك انکشاف ایتمك ایچون غدایه (یمه‌گه) احتیاجلاری وار در. اودرکه چالیشان آداملار ایله او شاقلاریك غداسنه (یمه‌گنه) دقت یتورلملی‌در.

چوق یمك ایله قارنی (معده‌یی) دو لدورماق اولور، فقط غدا (یمه‌ك) آلماق اولماز. انسانك وجودینده نه مادده‌لر وار سه غدادا همین مادده‌لر بولونمالیدر. وجودیمز ایسه باشلوجا یومورتا آغی کبی آغ، ایچ یاغی، نشاسته و شکر مادده لریندن جور به جور دوزلاردان و صو لاردان عبارتدر.

دیمك اولور هر آدام یاشاماق، صاغلام اولماق و انکشاف ایتمك ایچون یمه‌کلر دن اوتری یاغ، نشاسته، شکر، یمورتا آغی کبی و دوز ایله صو استعاب ایدن جور به جور ارزاق (مادده‌لر) ایشلتمه لیدر.

یوقاریده دیدیکمز مادده‌لردن باشقا غدا آلماقدان اوتری اوزکه مادده‌لرده لازیمدرکه فنده ویدامین آدی ویریلیر. تجربه کوسترمشکه ویدامینك بر چوق جوره‌لری واردر و اونلاردان هر برینك انسان وجودینك صاغلام انکشاف ایتمسی اوزه‌رینه علاحده تأثیری و اهمیتی واردر.

بویله **آ. آدلانان ویدامین** که علا حده انسان وجودینك منتظم صورتده بویومه‌سی و انکشاف ایتمسی اوزه‌رینه تأ ثیر ایدیر و خصوصیله اوشاقلار ایچون لازملی اولوب ایچ یاغی، کره یاغی، بالق یاغی. یوزی چکیلمه‌میش سوت، یو مورتا صاریسی و غیره غدالی مادده‌لرده بولونور.

ب. ویدامین دوکوده، نوخوددا، لو بوده، مرجمکده و اوزکه شیئلرده‌ده بو لونور. بو جور ویدامین قانیك منتظم غداالنماسنی سرعتلندیریر. انسان بو جور مادده‌لری غدا ایچون ایشلتمه‌دیگی حالدا قان آزلیغی حاصل اولور. والحاصل **ب. ویدامین** آدلانان تازه سبزواتدا و میوه لرده ئه‌کم که‌لمده، لیمونده، پامیدورده، کوکده و پازیده واردر.

آیدیندرکه انسان وجودی ایچون بو اوچ جور غدا مادده‌لری لازیمدر. انسان بر جوره یمکله غداالنمامالیدر. نجه‌کی یالکز ات ایله، یاغ ایله یاخود یومورتا ایله چوره‌ك و سبزوات اولمادان غدا آلماق ضررلیدر. دیدیکمز ویدامین مادده‌لریك غدادا تقصانلغی وجودده ضعیف لیك حصوله کتوریر و معین حاللاردادا ناخوشلق عمله کتیریر. غدا ایچون یمك یشیرمك اصولنی‌ده آکلاماق اهمیتلی‌در. مثلا اتی پیس پیشیرمك ضررلیدر. اویله ده سبزه‌واتك و سودك چوق پیشیریلمه سی ضررلیدر.

سؤال.- دیش آغریسنك سببی و او نك معالجه‌سی نەدر؟

جواب.- دیشلر انسان ایچون دەکیر مان داشی رولنی اوینایر. انسان دیشلر ایله یمك پارچالایوب اوگودیر. هر کمیك یاخشی دیشی یوخسا معده‌سی‌ده یاخشی اولماز. دیشلر واسطه‌سیله یاخشی أزیلمه ین یمك چتین حضم اولونوب غدا ویرمیر، اودرکه دیشلره یاخشی باقماق لازمدر.

دیشلر خارجدن ئەمال (دیشیك قابو غی) ایله اورتیلی اولوب ئەمال اونلاری چورومکدن **محافظه** ایدیر. بەرك بر شیئلر یمکدن یا اینکه قرماقدان ئەمال خراب اولور.

بوصورتله‌دیشده‌چورومکه‌باشلایاراق‌ایچنده‌ده‌لیکلر عمله گلرکه گیت-گیده بویور و دیش تمامیله پوچ اولور.

بو دلیکلرده هوا دولونجا دیش آغریما غا باشلایر. دیشك ایچنده قورد فلان یوقدر آنجاق آچیق یرلردن دیشلر دیبنده اولان دامارا هوانك دوقونماسی دیشك آغریماسنه سبب ویریر. دیش آغریسی معالجه ایدیلیر لاکن دیشك آغرماسنه و معالجه‌یه محتاج اولانه جن براقمامالی، دیشلری صاغلام آدام تز-تز دیش حکمی یانه کیدوب ایلده بر نیچه دفعه دیشلرینی معاینه ایتدیرملی‌در. دیش حکیمی دیشلری و اونلار اوزرنده دوتان کیری تمزلەر و دەلنمشلر وار ایسه اونلاری دولدوروب دیشلرك چورومه‌سی قاباغنی آلیر. او قوجی! غدا آلماغیك دیشلریکدن آسیلی در. دیشلریکه یاخشی باق!

سؤال.- اوشاق دوغولاندان اوچ آی سوکرا قولاقلاری آغریر. قولاقلارا پا پیروس توسکیسی ویریلنده راحتله‌نیر، آغرینك سببلری و معالجه‌سی نەدر؟

جواب.- جماعت آراسندا عادت اولمو شدر، اوشاق اویودیغی زمان باشنی یاسدیغا سورتدیکده قولاقلاری آغریر دیرلر و آنیده توسکی ویریر. یاخود بەزیر داملا دیرلر و یا اینکه ئوزکه واسطه‌لره مرا جعت ایدیرلر.

قولاق آغریسنك سببلری چوق‌در. فقط اوشاغك باشی یاسدیغا سورتمه‌سی قولاقلاری آغریر، ئوزکه یری آغرمیر دیمك دکلدر. قونداقدا ساریلی اوشاق که هر طرفدن محکم باغلی و آنجاق باشی سربست براقیلمشدر بر یری راحتسز او لاندا باشنی یاسدیغا سورتیر. قولاق آغر سی آغریلارك بیوکی‌در، توسکی ویرمکله و بەزیر داملاتماقلا کچمەز. حتا او حال که قولاغا توسکی ویرمکله راحتسزلکی کچیر کوستریرکه اوشاغك قولاغی آغریمیوب اوزکه بر سببدن اوتری را حتسز اولوردی. اوشاق آکلامادیغندان و نره‌سی آغردیغنی الیله کوستره‌مدیکدن قولاقلاریندان قان یاخود ایرین کلمه‌ینجه قولاغی آغریر دیمك اولماز. اوشاغك قولاغی صاووقدان، التهاب ایتمکدن و ایچنه بوجەك فلان کیرمکدن آغریابیلور.

معالجه ایچون قولاق حکیمنه مراجعت ایتمك لازمدر. حکیمك نصیحتی اولمادان قولاغا دوا یاخود ئوزکه بر شئی داملاتما مالی و هیچ شئی سوخمامالی.

دوقتور: آ. م.

اوچ گونده بیر تورکجه چیقان

«زنگی غزته‌سی»

اداره‌سی آپره‌ل آینك اون بشندن باشلایاراق غزته‌یه آبونه توپلاماق باره‌ده

مسابقه

اعلان ایدیر

آبونه توپلایانلارا مکافات اولاراق قاستیوم، پلاش، اوچونجی کندلی استقراض ورقه‌لریندن و بر جفت آیاق قابی (پاتینقا) ویریله‌جکدر.

مکافاتلار دورت قسمدر:

برنجی قسم مکافاتلار	ایکی یوز مناتلیق آبونه توپلایانلارا
ایکنجی قسم مکافاتلار	یوز اللی مناتلیق آبونه توپلایانلارا
اوچنجی قسم مکافاتلار	یوز مناتلیق آبونه توپلایانلارا

دوردنجی قسم مکافاتلارایسه یتمش‌بش مناتلیق‌آبونه توپلایانلارا ویریله‌جکدر.

مسابقه مدتی ۲۸نجی‌ایل آپره‌لك‌۱۵ندن مایك اون‌بشنه قدردر.

مسابقه‌ده کند مخبرلری هر بر کندلی و هر بر تشکیلات (ئەل کومك قومیته‌لری، قواوپه‌راتیفلر، قرائتخانه کومالاری. کند معلملری و غیرلری) اشتراك ایده‌بیلرلر.

کند مخبرلری کندلی و معلم یولداشلار!

آبونه توپلاماغی کجکدیرمه‌یك! بیلیك که سز «زنگی غزته‌سنه» آبونه توپلاماقلا کندلرده غزته، مجموعه و کتاب اوقویان کندلیلرك سایینی آرتیریرسکز؛ بو ایسه کندلریمزك مدنیتنی آرتیرماغا کومك ایتمك دیمکدر. بونی‌ده اونوتمایك که: مکافات اولاراق ویریله‌جك قاستیوم، پلاش، پاتینقا لار پول اولدیغی کبی کندلی استقراض ورقه‌سی‌ده پولدر. بو ورقه‌لر سزه بویوك منفعت کتیره‌جکدر. ایسته‌دیککز زمان همان ورقه‌لری ویرکی عوضنه، سغورتا پولی ویره‌بیلرسکز هر بر ورقه اون مناتدان بش مین مناتا قدر پول اودا بیلەر.

زنگی غزته‌سنك آبونه شرطلری	بر ایللکی ـ ـ ـ ۲ منات
توزیعات شعبه‌سنك آدره‌سی ایره‌وان	آلتی آیلغی ـ ـ ـ ۱ منات
آبوویان کوچه‌سی نومرو ۸	اوچ آیلغی ـ ـ ۶۰ قپکدر.

آبونه توپلایوب کوندردیکده آبونه‌جیلرك آدره‌سلرینی آیدین و اطرافلی کوسته‌ریك ـ هانسی قضانك هانسی دائره‌سی و هانسی کندینده اوتوردیغنی، هانسی پوچتا اداره‌سنه یاقین اولدیغنی؛ آبونه‌چینك آدینی فاملیاسنی و آتاسنك آدینی تمام یازیك، آبونه سیاهیسنی کوندردیکده «مسابقه» ایچون اولدیغنی اوستنده یازیکز.

آبونه پولوندان فائض آلانلارك مسابقه‌یه اشتراك ایتمکه حقلاری یوقدر.

اداره

مسابقه‌یه هله‌لیك آشاغیداکی یولداشلار یازیلمیشلار.

۱) یدی ایللیك مکتبدن محمد رضایف و موسا تغی‌یف
۲) ایشچی فاکولته‌سندن مرتضی مرادوف‌و میر عباس علی‌یف
۳) رازدان ناحیه‌سنده‌ن یوسیف ایمانوف

مدیر مسئول م. حسین‌اوف

Butun elqələrin proletarları, birləsiniz!

19 Aprəl 1928-nci il.

Jaəası,n isçi qəndli ittifakı,

Abynə kijmətləri:
1 illiqi . . . . 2 manat
6 Ajlıqı . . . . 1 manat
3 Ajlıqı . . . . 60 kəpəq

Адрес·Эрив. Ц. К. К. П. (б) Арм.

Zənqi gəzetəsi

ERMƏNISTAN KOMMYNIST (b) FIRKƏSI MƏRQƏZI KOMITƏSININ ORQANI, QƏNDLI GƏZETƏSIDUR.

Adres: Irəvan K. (b) F. M. Komitəsi

№ 22(122)

həftədə iqi dəfə' çıkır.

3-nci il dəvami

CYLFA QƏNT TƏSƏRRUFAT KREDIT ȘIRQƏTININ IȘLƏRI

Cylfa dairəsində 25-nci ildən qənt təsərrufat krədit ʒirqəti təsqil edilmiʒ dur.

Hal-hazırda ʒirqət 934 nəfər uzvə maliq dur qi bynlardan 15 nəfəri kadın kalanı isə joksyl və ortabab qəntlilər dur.

Uzvulərin 85 faizi uzvuluq hək lərini edəmiʒlər, kalanları isə çok joksyl oldyklarından hələ edəjə bilməmiʒlər.

Ʒirqət 6928 manat 50 kəpək uzvuluq həkki, 701 manat 50 kəpək isə daxıl olmak həkki toplamıʒ dur.

Hal-hazırda ʒirqətin 46991 manat 34 kəpeq uzvulər ustundə pyly var dur. By kalanların toplanmasına ciddi fiqir verilməli dur.

Qəntlilərə byrakılan kreditin 4 min 5000 manatı toxym kalanları isə iʒ malı uçun byrakılmıʒ dur. Ʒirqət qəntlilərə yzyn muddətlə 11,550 manat, kıssa muddət ilə 4000 manat bırakmıʒ dur.

By mıkdar az oldygyndan əlavə olarak 37,100 manat kıssa muddət ilə bırakılır.

Imdijə kədər kredit ʒirqətinə əmanət kojanlar ancak 20 nəfər dur, ʒirqət əmanətcilərin sajını artırmak jolynda ciddi çalıʒmalı dur.

Ʒirqətin keçmiʒdən qəntlilər uzərində 17,199 manat 34 kəpeqi var dur, by paraların toplanması na fiqir verilməli dur qi qənarda kalan uzvulərində pyla olan əhtijacı tə'min edilsin, ʒirqət qəntlilərə sənbəllə və noxyd qimi jazlık toxym tədariq etmə jolynda ciddi çalıʒmalı və qəntliləri by toxymlar ilə tə'min etməli dur.

Kredit ʒirqətinin nəzdində joksyllar fondy olnymyəsada zəjif bir halda dur.

Joksyllar fondyny canlandırmak uçun xsysi pyl byrakılmalı dur.

Ʒirqət joksylları ʒirqətə məccani uzv cəlb etməq uçun 66 manat pyl ajırmıʒ dur.

Həman ʒirqət numynə tarlası salmak uçun Jaçı və Aza qəntlərində hazırlık aparılır, çokdan bəri qəndərilmiʒ uzvuluq qitabçaları lazımı kədər pajlanmamıʒ dur.

Byna kəti nəhajət verilməli dur.

Jazlık əqin kampanjası qəntlərdə aparılıb kyrtarmıʒ dur. 1000 manat pyl jazlık əqini toxym alınması uçun qəntlərə kredit brakılmakla bərabər Jaçı qəntlərindəqi kuvvəsiz jerləri kuvvətləndirməq uçun əlavə olarak 1000 manat byrakılmıʒ dur.

Qəntlərdə jeni pambyk əqməqə baslajan qəntlilərin sijahısı dytylmyʒ dur. Kredit ʒirqəti umymijətcə qəntlilərə bir vagon bygda qətirib pajlamıʒ dur.

By isə qəntliləri artık razı salmıʒ dur.

Ʒirqetin kənaət islərinə qəlincə hal hazırda ajda 150 manata kədər kənaət edir. 498 uzvun iʒ malı olyb kalan uzvulərin iʒ malı oldykca az dur. Ʒirqət qəntlilərinin iʒ malını artırmak jolynda lazımı təsəbbusatlarda bylynmalı dur.

Qəntlilərin mədəni təsərrufat alətlərinə bəjuq ehtijacları var dur. Kredit ʒirqəti qəntlilərin by qibi muhumm ehtijaclarının rəf olynmasına çalıʒmalı və onların təsərrufatlarını lazımı alətlər ilə edəməli dur.

Cylfa qənt təsərrufat kredit ʒirqəti qəntlərdə tojykçylyk islərinin ilərilməsi uçun heç bir təsəbbusatda bylynmamıʒ dur.

Byna dəxi fiqir verməlijiz.

Qəntlərdə mejvə bagları salmak uçun 300 manat pyl bırakılmıʒ dursədə by mıkdar oldykca azdur.

Ʒirqət joksylları lazımı kədər ʒirqətə cəlb etməqlə bərabər onların birinci nobədə ehtijaclarını edəməli və 15-nci firkə kyryltajının joksyllar həkkindəqi kərarini həjatə qeçirməli dur.

"I. Səfa Əqlisli"

Irəvan turq pionerlərinin 6 illiqi

Irəvan turq dedagoʒi texnikomy nezdindəqi Pionerlər kollektivi

6 il dur qi Irəvanda məqtəb jaʒlı turq çocykları arasında pionerlər təsqilatı duzəlmiʒ dur.

Jeni təsqil olynan qunləri 24 nəfərdən ibarət oldygy halda hal-hazırda 200 nəfər pioner və pionerkaja maliq dur. By rəkəmlər turq çocykları arasında aparılan islərin canlılıgını qəstərsə qərəq dur.

Təsqilat jeni duzəldiji vaktlar rəhbərlərin turq dilini jaxsı bilmədiqlərindən yzaklar təsqilata lajiki ilə istiraq etmirdilər, laqin joldaʒ Məhəmməd Əzimofyn ciddi fəalijəti sajəsində pioner jaʒlı məqtəb çocykları təsqilata akın-akın qəldilər.

Qeçən sənə iktisadi halıca zəjif pionerləri jajlaga aparmak uçun Əzimof joldaʒ ʒyra və firkə apparatlarından pyl toplajıb jajlaga aparmakla bə'zi mənfyr fiqirli atalarının dogry dusunmədiqlərini isbat etdi.

Təsqilat qet-qedə canlanmakla məqtəblərdə numynə olmyʒ dur.

J. Zejnalı

Pioner təsqilatı jox dur

Ermənistan baʒka kəza və nahijjələrində pionər təsqilatı oldygy halda Irəvan kəzasının Baʒ-Qərni nahijjəsində turq pioner tə'limatçısı olmadıgından 14 Para qəntdə təsqilat duzəlməmiʒ dur. By barədə kəza qənclər komitəsində danısılyb dursədə mərqəzi pioner burosından tə'limatçı statı joxlygından nəticəsiz kalmıʒ dur.

Mərqəzi qənclər komitəsi ilə Mərqəzi pioner burosı by isə fiqir verməli dur.

Kraətxanə lazım dur

Baʒ-Qərni nahijjəsinin Qərpi qənt, Imirziq, Kala dibi, Molla Əhməd, Qilanar, Jellicə, Bajbyrt və sair qəntlərdə kraətxanə olmaması juzindən qəntlilər boʒ vəktlərini divarlar qəlqəsində qeçirirlər.

Kəza sijasi-məarif ʒə'bəsi ilə kəza və nahijjə firkə komitələri by barədə lazımı elçulər qəturərəq heç olmazsa uç qəntə bir kraətxanə açmalı durlər.

Məcid Syltanof

Kəza sy təsərrufat idarəsinin nəzərinə

Eçmiadzin kəzası Zənqi Basar nahijjəsi Ʒəllu Mehmandar qəndində təmiz sy olmadıgından camahat Zənqinin bylanık syjyndan içərəq cur-bə-cur xəstəliqlərə mubtəla olyrlar.

Hal by qi qəndin 5-6 qilometrolygynda olan Eçmiadzinin təmiz bylak sjy var dur.

By barədə kəza sy idarəsi ilə əlakədər idarələrin nəzər dikkətini cəlb edərəq, həmin bylakdan by qəndə sy çıkarıb qəntliləri bir takım xəstəliqlərdən azad etmələrini arzy ediriz.

Kasım Əlijof

Okymak mumqun olmajır

Agbaba nahijjəsinin isbalkom qatibi umym jazı islərini jeni əlifbaja çəvirmiʒ dur.

Qəntlərə qəndərilən jazıları həm qurcu və həmdə jahydı jazısına oxsatmak olar, içindən bir mə'na çıkarmak uçun adamın "professor" olması lazım qəlir.

Qəntlərə qələn qagızlara əməl etməq jaxyd cavab verməq uçun her halda qatibin ezudə qəlib jazdıgını qənt ʒyralarına kandırması icab edər.

By xusysda islərimiz çok dalıda dur.

[illegible]

Jeni əlifba ilə savadlı jok dur

Ʒyralar elqəsinin hər bir jerində jəni əlifba qetdiqcə hərmət kazanır, bynyn ilə təz savadlanmak oldygyndan danıʒmak artık dur.

Naxçıvanın baʒ nyrasın dairəsindəqi idarələrdə bir nəfərdə ol syn jeni əlifba ilə savadlı jok dur, əjalət firkə komitəsinin kəran ilə by qunlərdə 3 ajlık kyrs açılacak dur.

Məqtəblərdə jeni əlifba dərsləri qeçirilir, myzdyrların hamısı jeni əlifba ile savadlı dur, laqin dairə duqun isçiləri jeni əlifba ilə savadlı dəqil dur.

Kraətxanədə olan qitabların çoky ərəbcə dur, byraja jeni əlifba ilə çap olynmyʒ qitabların qətirilməsinə və açılacak kyrsa daire isçilərinin cəlbinə əhəmijjət verməqlə onların səvadlanmalarına çalıʒmalı dur.

"Jeni Ʒəfək

Kızıl əsqərlər arasında qənt təsərrufatını məhqəmiədən istikraz vərekələrinin satılıʒı

1) Batrak Osman Osmanof 30 m.
2) Batrak Həsənof Əli 50 m.
3) Batrak Məhəmmədof Abbas 30 m.

Təmizliq lazım dur

Razdan nahijjəsinin Ʒəllu Dəmirçi qənt ʒyrası təmizliq seksijası qəntdə təmizliq islərinə fiqir verməmiʒ dur.

Indi karlar əriməqə basladıgın dan qəndin içindən palçıkdan qeçməq olmyr. Byndan baʒka qəntdə kassabların ətliq uçun əldurduqləri malların kanı isləndilən syja kararır. Istilər basladıgına qərə byndan bir çok naxosılıklar əmələ qəlməsi qeçəlindir.

Qənt ʒyrası təmizliqə əhəmmijət verərəq qəntlilərin naxoʒlamalarının kabagını almalı dur.

"Tapdık"

Kəza və qənd muxbirləri mizə!

Maj ajının beʒi mətbyat qunu dur. Haman qunu qənis zəhmətqeʒ qitləsi arasında təntənəli syrətdə qeçirməqə indidən hazırlasınız.

Mətbyat quununə aid Məqtəb, Kraətxanə qoması və sair by qibi mədəni ocaklar nəzdində divar qəzetaları çıkarmaga çalıʒınız.

By numərə proletarja mətbyatının xsysijətlərindən, byrzyazja mətbyatı qibi kasanc mənbəji olmajyb biləqs; qenis zəhmətqeʒ qitləsinin mənfə'ətini mudafə'ə edən həkiki mətbyat oldygyny qəstəriniz.

Mə'syl-mudir M. Husejnof

Qənt təsərrufat kooperatiflərinə fiqir verilməli

Qəntlərimizdə xsysi ilə baʒ-Nyrasın dairəsində bir çok topraklar zəjif və kuvvətsiz oldygyndan jaxʒı məhsyllar verəbilməjir.

By toprakları qubrələməq jeni usyllar maʒın və alətlər vasitəsilə isləməq, qəntlərdəqi isə jaramıjan bə'zi batlakları və xarab arxları təmiz edib onları kazmak, malların cinsini jaxsılaʒdırmak və gejri by qibi təsərrufat islərini jyqsəltməqlə tədbirlər qərməq lazımdur.

Əlavə olarak cutdən traktora qeçməq lazım dur, subhəsiz qi by isləri qəntlilər ajrı-ajrı qərə bilməzlər, bir maʒını jalnız bir qəntli ala bilməz, çunqu kijməti baha dur,

Bynyn uçun qənt təsərrufat kooperatifləri duzəltməq kollektif təsərrufatlar jaratmak dur.

Qəntlilərimizin ən joksylları by isə cəlb olynmalı kooperatiflər vasitəsi ilə birliqdə təsərrufatlarını juqsəltməli dur.

Aid idarələr, kredi ʒirqətləri lazımı qəməqliqləri verirlər, jalnız jerli qənt ʒyralarının və firkə təsqilatlarının by isini qitə arasında canlandırmak uçun çalıʒmaları lazım dur.

Cəfər Əsqər Zadə

Kooperatif duqançısımı kymarbazmı?

Ag baba nahijjəsinin yzak qəntlərindən olan Qulluca qəndində 1925-nci ildə bir kooperatif təsqil olynmyʒ dur-

Kooperatifin daxili isləri 27-nci ilə kədər intizar etməqlə əldə bir çok muvəffəkijjətlər kazanmıʒdı. 27-nci ilin axırında kooperatif işçisi dəqiʒib jerində həman nahijjə qəntlilərindən olan joldaʒ Jrza Kyly tə'jin olynmyʒ dy.

By joldaʒ kooperatifə təhqim olandan by ana kədər kooperatif islərində zəjifliq juz qəstərməqdə dur.

Qənt daxilində bir çok na lajik islərlə məsgyl olmakla jeni qənclərdə na lajik jollara də'vət edir, məsələn qənt daxilində hər qun axsamlar qəncləri basına toplyjarak kymar ojnamaga baslajır, bynyda kejd etməq lazım dur qi joldaʒ kymar ojnamakda birinciliji kazanmıʒ dur.

Kymardan yddygy əsjaları isə kooperatifə kojyb artık kijmətlə qəntlilərə satır. hər vakt cibində ərak, caxır bytili olması nəticəsindən kooperatifə mal satmaga qələn pijan olyb əl verə qələn qəntliləri pis sezlər ilə karsılajır.

Onyn uçun by hərif ilə əlakədar idarələr hesablasmalı dur.

Nəzər jetirən

Ermənistan poligraf trestinin iqinci mətbə'əsində çap olyndı